

(S'adjunta a continuació una versió ampliada del comunicat, en la que es desenrollen i s'argumenten les afirmacions anteriors)

Text íntegre de la declaració institucional de la Real Acadèmia de Cultura Valenciana:

La **Real Acadèmia de Cultura Valenciana** (RACV) desija traslladar a la societat la seua postura científica respecte als reiterats debats polítics sobre el nom i l'entitat de la llengua valenciana, recordant lo ya expressat en posicionaments anteriors d'esta real institució.

La RACV, fundació pública creada en 1915 i associada a l'Instituto de España (del qual també formen part entitats com la Real Academia Española o l'Institut d'Estudis Catalans), declara que:

1. Des d'un punt de vista **jurídic** l'única categoria oficial del valencià és la de **'llengua' o 'idioma'**, atenent a l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana de 1982, la seua reforma de 2006 i la Llei d'Us i Ensenyança del Valencià de 1983.
2. La **consciència llingüística dels escriptors valencians** a lo llarc de l'història és **clara i no oferix indicis de dubte**: pràcticament des de les primeres manifestacions lliteràries valencianes, els diferents autors sempre han assumit i expressat que els seus texts estaven escrits en **llengua valenciana**, en eixe substantiu i el consegüent gentilici propi; com ho demostren abundantíssims i rotunts testimonis escrits **de totes les èpoques**, d'entre els quals només recordarem el de Joanot Martorell en la dedicatòria que escrigué, l'any 1490, en la seua célebre i universal novela *Tirant lo Blanch*:

*[...] me atreviré a expondre: no solament de lenqua anglesa en portuguesa. Mas encara de portuguesa en vulgar **valenciana**: per ço que la nació d'on yo só natural se'n puxa alegrar [...]*

3. La **consciència llingüística actual** de la gran majoria de ciutadans de la Comunitat Autònoma Valenciana, del Sénia al Segura, no presenta cap de dubte en expressar que l'idioma que parlen **se denomina valencià i és una llengua pròpia i autònoma** respecte de qualsevol atra. Aixina ho refrenden diferents enquestes del Centre d'Investigacions Sociològiques i els qüestionaris realitzats en el seu moment per a l'Atlas Lingüístico de la Península Ibérica.

Sorprenen, per tant, determinats esforços polítics, econòmics i institucionals que, obsessivament, pretenen capgirar des de l'anexionisme llingüístic català eixa realitat sociològica inqüestionable i lilegítima, intentant manipular especialment a les generacions més jóvens.

4. Des del punt de vista llingüístic, a banda **del lèxic i la fonètica netament propis**, el valencià té una **morfologia nominal i verbal genuïna**, diferent a la catalana, occitana, aragonesa o mallorquina; les **desinències verbals són diferents**,

construïx el plural o el diminutiu de manera peculiar, els possessius són diferents i els seus usos també.

La sintaxis valenciana és substancialment distinta de la catalana, aragonesa, occitana o mallorquina: presenta una distribució particular dels usos dels verbs *ser* i *estar*, dels pronoms adverbials *ne* i *hi*, de la marca d'objecte directe personal; fa la negació de manera distinta i conserva la concordança entre el participi i el pronom d'objecte directe, a l'hora que distingeix tres graus de proximitat en els demostratius i els adverbis deïctics de lloc, i té un us propi i diferencial de les preposicions, que també són diferents en molts casos.

Estes **diferències de naturalesa estructural van molt més allà de lo purament dialectal**, i en absolut les trobem entre el castellà de Castella i el d'Amèrica o Andalusia, com alguns afirmen sense cap de fonament que ho sustente.

Estes peculiaritats identitàries i moltes més li otorguen al valencià **una fisonomia pròpia i definida com a idioma entre les llengües romàniques** i han segut arreplegades en multitud de diccionaris, ortografies i gramàtiques valencianes des de ben antic, **conformant un model referencial purament valencià, ben identificable**, comú a totes les comarques valencianes i **lligat inequívocament a la denominació de "llengua valenciana"**.

5. Reflectint la realitat llingüística descrita en el punt anterior, **la tradició lliterària, gramatical i lexicogràfica valenciana reforça la premissa de l'identitat llingüística valenciana**. Una tradició que aplega fins al present.

Des d'un punt de vista pràctic, **no té massa sentit insistir** en la publicació de diccionaris valencians, gramàtiques valencianes, traductors informàtics valencians, la realització de doblages valencians, l'existència d'un ent normatiu per al valencià o la simple fixació d'un estàndart valencià oral i escrit propi –tots ells, exigits sociològicament pel nostre poble, precisament per la seua consciència no dialectal– **si no s'admet definitivament la realitat de l'existència del valencià com a un subjecte llingüístic diferenciat** i, en conseqüència, **el seu ple reconeixement com a tal**, a nivell estatal i internacional, vehiculant a tots els nivells **versions orals i escrites pròpiament valencianes**.

És esta una atra contradicció evident en la que cau permanentment l'anexionisme llingüístic. Per a R. A. Hudson, "si dos varietats són, les dos, llengües estàndart, han de ser llengües distintes".

6. Coherentment en lo anterior, la Real Acadèmia de Cultura Valenciana **es manifesta frontalment oposta a qualsevol intent polític d'unificar**, a nivell oficial, **les versions escrites i audiovisuals valencianes en les catalanes, oferint una versió única en català oriental baix la falaç i antiestatutària denominació de "català/valencià"** o similars.

Este nou **atentat contra la personalitat llingüística valenciana**, además de contradir el sentit lliterar de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana com a norma fonamental de l'Estat, **condenaria a l'idioma valencià a la seua desaparició** a nivell administratiu, audiovisual o editorial, convertit en poc més que un dialecte oral de la llengua catalana.

7. Respecte a les diferents teories sobre la **conformació històrica del valencià**, la teoria de l'**autoctonia llingüística** de l'idioma i de la **continuitat demogràfica** en el trànsit de la València musulmana a la cristiana, sustentada pels doctors Ubieto, Cabanes, Peñarroja, Gómez Bayarri o Ballester, entre atres, sosté que pot establir-se un paralelisme en l'**evolució del llatí vulgar en els diversos territoris de la Península Ibèrica**. Un llatí vulgar que, arraïlat sobre els diferents substrats llingüístics preexistents en cada lloc, mantingué més tart el seu us entre la població d'estirp iberorromana durant els sigles de dominació musulmana de la península, en independència de la seua religió, evolucionant de manera diferent en cada territori.

Les similituts existents entre el valencià i el català poden, per tant, explicar-se per factors anteriors a la conquesta de Jaume I i, inclús, al comú substrat prerromà. I és raonable pensar que l'emudiment de l'idioma aragonés (transplantat en alta proporció a l'àrea hui valenciaparlant) o del vocalisme català oriental (i certs matisos de l'occidental), tots ells dominants en els repobladors nouvenguts del segle XIII, aixina com l'**immediat naixement d'una consciència llingüística valenciana no dialectal, lliterària i sociològica**, són conseqüències de dita pervivència llingüística i demogràfica.

En qualsevol cas, en el marc d'un debat acadèmic entre investigadors i estudiosos, resulta arbitrari i escassament científic que alguns se decanten cegament per la teoria de l'aloctonia radical de l'idioma –i, de rebot, la de tot el poble valencià– sense atendre a cap atre criteri o consideració que no siga el de l'especulació interpretativa de les fonts primàries o, pijor encara, el de l'autoritat autootorgada i endogàmica.

I, manco encara, **voler extraure'n**, de dites conclusions, **una espècie de fatalitat històrica que ha de condicionar els criteris normativisadors actuals del valencià, i inclús la seua consideració o no com a llengua en el segle XXI**. És evident que a les diferents hipòtesis taxonòmiques en competència, se suma en València la concepció desviada d'aquells que no veuen la llengua sino com a **mer instrument d'expansió i d'anexió de València a uns antihistòrics "països catalans"**. Això, evidentment, no és filologia.

8. **El cas de les llengües valenciana i catalana és perfectament comparable al del gallec i el portugués, que contenen reconeixement separat i una normativació pròpia per a cada idioma**. La principal diferència entre el cas del gallec i el portugués respecte al del valencià i el català és que els primers pertanyen a diferents Estats, mentres que en el segon abdós llengües se troben dins del mateix Estat.

La pertinença de diferents llengües a continus idiomàtics més o manco interrelacionats, que poden presentar cert grau de mútua intel·ligibilitat o traces llingüístiques afins, **no impediex que cada llengua seguixca el seu propi curs en la codificació, normativació i normalisació llingüístiques**, com a mostra de la llegítima personalitat privativa de cada comunitat idiomàtica, que va íntimament lligada a la consciència de la pròpia identitat diferenciada.

Aixina ocorre, sense haver d'eixir d'Europa, no sols en les relacions entre el gallec i el portugués, sino també entre **el búlgar i el macedoni**, les **llengües escandinaves**, **el chec i l'eslovac**, **el serbi i el croata** o, a un atre nivell, en el contínuum dialectal del **baix alemà i el neerlandés**.

9. **La justificació per la qual el valencià és un idioma independent té, per tant, una base llingüística, sociològica, històrica i jurídica.**

La teoria de l'**independència llingüística valenciana**, per molt que es vullga censurar, **és científica** en la seua formulació, conta en el recolzament de filòlegs, escriptors, institucions públiques i privades, aixina com de la majoria de ciutadans de la Comunitat Autònoma Valenciana.

Convé recordar que front a l'afirmació, dogmàticament repetida, de que la romanística internacional considera sistemàticament la nostra llengua un dialecte del català, Joshua Fishman, pare de la Sociologia del Llenguatge i principal estudiós de la distinció llengua/dialecte, cita expressament el valencià com a eixemple de varietat somesa a un conflicte identitari.

No és cert que la filologia internacional haja establert el caràcter dialectal del valencià; ben al contrari, en casos com el seu determina que són **els usuaris** els qui han de fixar, en base a la seua consciència i a l'ús que facen de la llengua, la seua categoria independent o dialectal. Aixina puix, **la RACV reitera que la llengua valenciana és un idioma propi, independent i diferenciat de qualsevol altra llengua romànica.**

Igualment, **la RACV se referma en la definició que,** a través del *Diccionari General de la Llengua Valenciana*, dona per a "valencià": **"Llengua romànica parlada en la major part del territori valencià i El Carxe, en Múrcia"**. Definició que sí que s'ajusta a la realitat, l'història i la percepció sociolingüística dels valenciàparlants.

10. **Deu recordar-se que la RACV, a través de la seua Secció de Llengua, és històricament l'institució encarregada de l'estudi i promoció de la llengua i lliteratura valencianes, aixina com de la seua normativisació,** aplicant criteris científics a la realitat llingüística valenciana.

Des de l'**acort ortogràfic de 1914**, que tingué com a resultat la publicació en 1915 pel Centre de Cultura Valenciana (hui Real Acadèmia) de la *Gramàtica Elemental de la Llengua Valenciana* del filòlec Lluís Fullana i Mira, passant **per l'acort ortogràfic de 1979** que recuperava i actualisava el consens de 1914 (usat oficialment pel Consell preautonòmic i en les primeres classes de valencià en les nostres escoles, i recolzat multitudinàriament per la societat valenciana **el 7 de març de 1981 en un acte emblemàtic en el Monasteri d'El Puig**), fins a l'aparició del *Diccionari General de la Llengua Valenciana* en 2010 o de la *Nova Gramàtica de la Llengua Valenciana* en 2015, **la RACV ha segut l'ent normatiu de referència per als valencians que reclamen un model normatiu netament valencià**, que reflectisca i alce a la categoria de norma lo que és normal en el valencià vernàcul de les nostres comarques.

De fet, des de que la Real Acadèmia de Cultura Valenciana donà a llum l'ortografia de la llengua valenciana en 1979, posant al dia el consens ortogràfic de 1914, **s'han editat més de mil llibres en eixa normativa**, sense contar revistes i uns altres tipus de publicacions.

Més de 400 autors l'han utilizada des d'aquell moment, i vora un terç dels llibres editats en ISBN valencià entre 1979 i 2005, exclosos els llibres de text, foren impresos en eixa codificació. Milers de valencians han deprés l'idioma en Lo Rat

Penat i en unes altres entitats culturals a través de les *'normes d'El Puig'*, i una important nòmina d'escriptors en tots els gèneros i estils literaris ha creat literatura els últims quaranta anys en una normativa pròpiament valenciana, a pesar de la seua falta d'oficialitat des de 1983 i dels intents de censura de certs responsables polítics.

D'acort en lo expost, la Real Acadèmia de Cultura Valenciana reclama als diputats i als senadors espanyols, als diputats de les Corts Valencianes, al govern valencià i al govern espanyol que respecten la llei vigent i la **consideració diferenciada de l'idioma valencià, a nivell nominal i també en les versions escrites i audiovisuals oficials**, en el mateix reconeixement que li correspon com a una de les cinc llengües cooficials de l'Estat segons la Constitució i els respectius Estatuts d'Autonomia: castellà, valencià, català, gallec i vasco.

Igualment, insta als **mijos de comunicació**, especialment si són públics, **a que informen de la controvèrsia sobre l'entitat de l'idioma valencià en objectivitat i neutralitat**, sense ometre o censurar les opinions que argumenten i defenen **l'existència del valencià com a idioma**.

En la ciutat de València, a 22 d'agost de 2023.